

Kaivostoimitus

Kaivostoimintaan sekä mineraalien etsintään ja hyödyntämiseen tarvitaan Suomessa viranomaisen lupa. Kun kaivostoiminnan harjoittamiseen myönnetään lupa, tarvitaan kaivostoimitus, jossa päätetään muun muussa kaivosalueen haltuunotosta ja korvauksista

Mitä toimituksessa tehdään?

Kaivostoimituksessa lunastetaan maanomistajalta alueen käyttö- tai omistusoikeus ja siitä määrätään maksettavaksi korvaus. Korvausta määrätään myös, mikäli kiinteistölle aiheutuu lunastuksen vuoksi haittaa tai vahinkoa.

Tarvittaessa kaivostoimituksessa järjestellään myös alueen yksityistiet siten, että niitä voi kaivosalueen käyttöönoton jälkeen käyttää mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti.

Kaivostoimituksessa voidaan myös tehdä tilusjärjestelyjä. Kaivosalue saattaa pirstoa tiluksia osiin, minkä haittoja voidaan usein vähentää tekemällä tilusvaihtoja tai tilussiirtoja.

Miten toimitus tulee vireille?

Kaivostoimitus käynnistyy pääsääntöisesti automaattisesti, kun kaivostoiminnan harjoittajan hakema kaivoslupa tai kaivosalueen lunastuslupa on myönnetty. Kaivosluvut myöntää Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) ja kaivosalueen lunastusluvut Valtioneuvosto.

Myös asianosainen, kuten maanomistaja, voi hakea kaivostoimitusta tietyissä tilanteissa. Asianosaisten hakemuksesta kaivostoimitus voidaan tehdä esimerkiksi silloin, kun lunastuksesta aiheutuva korvaus voidaan määrätä vasta varsinaisen kaivostoimituksen lopettamisen jälkeen, eikä siitä päästä sopimukseen.

Toimitusta voit hakea Maanmittauslaitoksen asiointipalvelussa www.maanmittauslaitos.fi/asioi-verkossa. Valitse ensin rekisteriyksikkö ja mitä toimitusta haet, täytä sitten hakemuksen tiedot ja liitä hakemukseen mahdolliset liitteet. Voit hakea toimitusta myös hakemuslomakkeella, jos sinulla ei ole mahdollisuutta käyttää asiointipalvelua. Lomakkeen löydät www.maanmittauslaitos.fi -sivuilta.

Ketkä ovat asianosaisia?

Kaivostoimituksen asianosaisia ovat aina kaivostoiminnan harjoittaja sekä maanomistajat, joilta lunastetaan omaisuutta. Usein myös alueen rajanaapurit ja alueella olevien yksityistieteiden osakkaat ovat asianosaisia.

Tuleeko minulle maksuja tai saanko korvausta?

Kaivostoiminnan harjoittaja on velvollinen maksamaan korvauksen sellaiselle maanomistajalle, jolta lunastetaan omaisuutta tai jonka kiinteistölle aiheutuu kaivoshankkeesta haittaa tai vahinkoa.

Korvaus määrätään niin suureksi, että se kattaa lunastuksesta aiheutuvat menetykset, haitat ja vahingot kokonaisuudessaan. Korvaus määrätään maksettavaksi sille, joka omistaa korvauksen kohteena olevan kiinteistön sillä hetkellä, kun korvaus määrätään.

Edellyttääkö toimitus minulta toimenpiteitä?

Lähes kaikki korvaukset määrätään, vaikka asianosainen ei olisi osallistunut toimituskokouksiin eikä vaatinut korvauksia. Suositeltavaa kuitenkin on, että asianosainen esittää lunastustoimikunnalle oman käsityksensä menetyksistään ja varsinkin kaivosalueen aiheuttamista haitoista ja vahingoista.

Joissakin tapauksissa asianosaisten esittämä korvausvaatimus on kuitenkin pakollinen. Korvausta pitää vaatia erikseen esimerkiksi silloin, kun korvausta halutaan maksettavaksi kaivosalueen ulkopuolella sijaitsevalle kiinteistölle. Myös edunvalvontakustannusten korvaus voidaan määrätä vain vaatimuksen perusteella.

Kuka tekee päätökset?

Kaivostoimituksessa päätökset tekee lunastustoimikunta, joka koostuu Maanmittauslaitoksen toimitusinsinööristä ja kahdesta kunnanvaltuuston valitsemasta uskotusta miehestä.

Kaivostoimitukseen kuuluvat asiat käsitellään yhdessä tai useammassa toimituskokouksessa.

Voiko päätöksistä valittaa?

Toimitukseen ja siinä tehtyihin päätöksiin voi hakea muutosta maaoikeudelta. Toimitusinsinööri selostaa muutoksenhakumenettelyn

Kuka maksaa kaivostoimituksen kustannukset?

Kaivostoimituksen kustannukset maksaa aina kaivostoiminnan harjoittaja, myös silloin kun on kyse muun asianosaisen (esim. maanomistajan) hakemuksen perusteella tehtävästä toimituksesta. Ainostaan, jos toimitusta on haettu ilmeisen aiheettomasti, voi toimituksen hakija joutua maksamaan toimituskustannukset kokonaan tai osittain.

Toimituksen lopettamisen jälkeen

Toimituksen kohteena olleiden kiinteistöjen omistajille lähetetään otteet toimitusasiakirjoista. Asiakirjat lähetään sähköisesti Suomi.fi-viestit-palvelun kautta, jos kiinteistön omistaja on ottanut palvelun käyttöönsä.

Asiakirjat arkistoidaan pysyvästi sähköiseen arkistoon ja toimitus rekisteröidään kiinteistörekisteriin.

Lisätietoja www.maanmittauslaitos.fi

Teemme maanmittaustoimituksia, ylläpidämme kiinteistöjen tietoja, tuotamme kartta-aineistoja, huolehdimme lainhuudoista ja kiinnityksistä, kehitämme tietojärjestelmiä sekä edistämme paikkatietojen tutkimusta ja soveltamista.